

22.11.2019

CUMA HUTBESİ حُتْبَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا
تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ
كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ* عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
أَبِي الْحَمْسَاءِ قَالَ بَايَعْتُ النَّبِيَّ -صلى- بِبَيْعِ قَبْلِ
أَنْ يُبْعَثَ وَبَقِيَتْ لَهُ بَقِيَّةٌ فَوَعَدْتُهُ أَنْ آتِيَهُ بِهَا فِي
مَكَانِهِ فَنَسِيتُ ثُمَّ ذَكَرْتُ بَعْدَ ثَلَاثِ فُجَيْتٍ فَأَذَا هُوَ
فِي مَكَانِهِ فَقَالَ « يَا فَتَى لَقَدْ شَقَقْتَ عَلَيَّ أَنَا هَا
هَنَا مُنْذُ ثَلَاثِ أَنْتَظِرُكَ ».

AHDE VEFA: SÖZE SADAKAT

Muhterem Kardeşlerim!

Yüce dinimizin bizleri iki cihan saadetine ulaştırarak ahlaki prensiplerinden biri de ahde vefa göstermek, verilen sözü yerine getirmektir. Okuduğum ayeti kerimede Rabbimiz: “Antlaşma yaptığınız zaman, Allah’a karşı verdiğiniz sözü yerine getirin Allah’ı kendinize kefil kılarak pekiştirdikten sonra yeminlerinizi bozmayın. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı bilir.”¹ buyurmaktadır. Abdullah İbn Ebi'l-Hemsa (ra) anlatıyor: "Allah Resülü (sav)'e daha peygamberlik gelmezden önce bir şey satın almıştım. O alışverişten ona hâlâ bir miktar (borç) bakiyesi kalmıştı. Ben o kalanı, kendisine yerinde vermeyi vadettim ama verdiğim sözü unuttum üç gün geçtikten sonra hatırladım, geldiğimde o hâlâ sözleştiğimiz yerde duruyordu. "Ey genç bana meşakkat verdin, ben üç gündür burada seni bekliyorum!"² buyurdular. Her konuda olduğu gibi söze sadakat gösterme konusunda da Peygamberimiz (sav) bizlere en güzel örnek olmuştur.

Değerli Kardeşlerim!

Ashâb-ı Kirâm'dan Enes b. Nadr, Bedir Savaşı'na katılamamıştı. Buna çok üzülmüş, “Allah, eğer bana Resûlullah’la birlikte bir savaşta bulunmayı nasip ederse ne yapacağımı O görecektir.”³ diyerek duygularını ifade etmiş, Allah adına söz vermişti. Sonraki yıl Resûlullah ile birlikte Uhud Savaşı'na katıldı. Enes için, verdiği sözü tutmanın zamanıydı. Nitekim öyle de oldu. Büyük kahramanlıklar göstererek savaştı ve Uhud şehitlerinin arasına katılan yiğitlerden oldu. Öyle ki vücudu seksenden fazla yara almıştı. Şehitlerin kimliklerini belirleme çalışmasından sonra kız kardeşi onu ancak parmak uçlarından tanıyabilmişti. Enes b. Nadr verdiği sözü tutmuştu. Allah Teâlâ, “Müminler

içinde Allah’a verdikleri sözde duran nice erler var. İşte onlardan kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir, kimi de (şehitliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde (sözlerini) değiştirmemişlerdir.”⁴ ayetiyle Enes b. Nadr gibi yiğitlere övgüler yağdırmıştı.

Kıymetli Mü'minler!

Dinimiz ahde vefa göstermeyi, akitlere riayet etmeyi iman gereği olarak kabul etmektedir. Peygamber Efendimiz (sav): “Emanete riayet etmeyenin imanı yoktur; ahde vefa göstermeyenin ise dini yoktur.”⁵ buyurarak ahde vefa göstermekle İslam dini arasındaki bağın ne kadar kuvvetli olduğunu vurgulamıştır. Nitekim Yüce Rabbimiz müminlerin yapamayacakları şeyler için söz vermemelerini istemekte ve şöyle buyurmaktadır: “Ey iman edenler! Niçin yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında çok çirkin bir davranıştır.”⁶ Başka bir ayette de: “Şüphesiz, Allah’a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir karşılığa değişenler var ya, işte onların ahirette bir payı yoktur. Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak, onlara rahmet nazarıyla bakmayacak ve onları temizlemeyecektir. Onlar için şiddetli bir azap vardır.”⁷ buyurarak sözlerine sadakat göstermeyenlerin ahiretteki durumlarını bildirmektedir.

Muhterem Kardeşlerim!

İnsanların güvenini kazanmanın en önemli vasıtasının ahde vefa göstermek olduğunu unutmayalım. Yani söz verdiğimiz zaman mutlaka verdiğimiz sözleri yerine getirelim. Çünkü Rabbimiz bizden dinimizin ve toplumsal hayatımızın bir gereği olarak birbirimizle yaptığımız sözleşmelere uymamızı, verdiğimiz sözleri mutlaka yerine getirmemizi emretmektedir. Hutbemi bir ayeti kerime mealıyla bitiriyorum: “(Birisini hakkında) konuştuğunuz zaman yakınınız bile olsa adil olun. Allah’a verdiğiniz sözü tutun. İşte bunları Allah size öğüt almanız diye emretti.”⁸ Yüce Rabbimizden bizleri ahde vefa gösterenlerden, verdikleri sözleri yerine getirenlerden eylemesini niyaz ediyorum.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Nahl:16/91.

² Ebu Davud, Edeb 90.

³ Buhari, Megazi 17, Cihad 12, Müslim, İmaret 148 (1903)

⁴ Ahzâb:33/23.

⁶ Saff: 61/2-3.

⁷ Âl-i İmran: 3/77.

⁸ En'am: 6/152